

тренінгового заняття визначив для себе своє правильне поведіння, отримав допомогу в застосуванні отриманих знань поза групою. В результаті міжособистісного взаємодія оптимізувалися комунікативні здатності, що в наслідок відбивається в навичках спілкування і прийомах міжособистісного оцінювання [2]. Члени групи стали активніше брати участь в спільних діях, брати участь в обговореннях, при цьому враховувалося і вислуховувалося кожне індивідуальне мнієння. Цілевий призначення тренінгу спрямований на пришвидшення процесу адаптації до викладацької діяльності аспіранта.

Вдякуючи тренінгу, учасники групи отримали можливість побачити себе очима інших людей. Внутрішнє наше уявлення про себе відрізняється, від того як ми виглядаємо в очах інших людей. Далеко не завжди наше уявлення про себе збігається з реальністю. Ми не завжди можемо знати, як чувають нашу інформацію інші, яку ми намагаємося донести до них, як нас сприймають оточуючі.

Список літератури:

1. Зайцева Т.В. Теорія психологічного тренінгу. М., 2000. - С.80.
2. Петровська Л.А. Теоретичні і методичні проблеми соціально-психологічного тренінгу. М., 1982.
3. Ісаєва Е. І. Становлення і розвиток професійного свідомості майбутнього педагога: Психологія професійного виховання // Проблеми психології — 2000, № 3.

Теоретичні основи активних методів навчання

Захаркіна Л.С., аспірантка

Важливу роль у формуванні особистості у навчально-виховному процесі відіграють методи активного навчання. Саме вони активізують самостійність думок студентів, залучають їх до роботи з великими обсягами інформації, формують систему ставлень, створюють атмосферу розуміння та співпереживання, роблять студентів справжніми суб'єктами навчання.

А.М. Смолкін активним методам навчання дає таке визначення: це способи активізації навчально-пізнавальної

діяльності студентів, які спонукають їх до активної розумової і практичної діяльності в процесі оволодіння матеріалом, коли активний не лише викладач, але й студенти [12, с. 30]. Активні методи навчання при умілому застосуванні дозволяють вирішити такі навчально-організаційні завдання: підпорядкування процесу навчання діям викладача; забезпечення активної участі в навчальній роботі як підготовлених студентів, так і непідготовлених; встановлення безпосереднього контролю за процесом засвоєння навчального матеріалу.

Відповідно до класифікації А.М. Смолкіна методи активного навчання підрозділяють на: 1. Імітаційні методи, які базуються на імітації професійної діяльності. Вони є своєю чергою поділяються на: а) ігрові методи: ігрові процедури (наприклад, проблемна лекція); ігрові ситуації (наприклад, дискусійне заняття); дидактична або навчальна гра – в основі якої використовується ігрова ситуація, але діяльність учасників формалізована, тобто є правила, жорстка система оцінювання, передбачений порядок дій, регламент тощо; ділові ігри – методи, що реалізують всю сукупність елементів; б) неігрові методи – аналіз виробничих ситуацій, аналіз конфліктів тощо. 2. Неімітаційні методи – стажування на робочому місці, програмоване навчання, проблемна лекція, випускна робота [12, с.32–38].

Список літератури:

1. Бельчиков Я.М., Бирштейн М.М. Деловые игры. – Рига, 1989. – 304 с.
2. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: Контекстный анализ. – М., 1993. – 215 с.
3. Выготский Л.С. Педагогическая психология. – М., 1991. – 480 с.
4. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения. – М.: Интор, 1996.-517 с.
5. Ефимов В.Н. Имитационная игра для системного анализа управления экономикой. – М., 1988. – 256 с.
6. Кругликов В.Н. Активное обучение в техническом вузе (теоретико-методологический аспект). – СПб., 2000.– 424 с.
7. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1975 – 437 с.

8. Лозова В.І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів. – Харків: “РЦНІТ”, ХДПУ, 2000. – 175 с.
9. Матюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении. – М.: Педагогика, 1972. – 208 с.
10. Психология и педагогика / Под ред. Абульхамовой К.А., Васиной Н.В., Лаптева Л.Г., Сластенина В.А. – М.: Совершенство, 1998. – 537 с.
11. Сластин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: Инновационная деятельность. – М.: Магистр, 1997. – 224 с.
12. Смолкин А.М. Методы активного обучения. – М., 1991. – 176

Анализ мотивов в процессе учебной деятельности студентов

Кубатко А.В., аспирантка

В нашей работе были проведены исследования среди студентов 3 курса факультета экономики и менеджмента. Цель исследования заключается в выявлении разного рода мотивов (напр. направленность студентов на получение знаний (научно-познавательные мотивы), склонность студентов на овладение практическими навыками профессии (мотивы профессии) и т.д.).

Методика проведения исследования основывается на определении мотивации профессионального обучения студентов ВУЗов (предложенная Каташевым В.Г.). Сущность методики заключается в проведении анкетирования, по результатам которых формируется оценочная шкала с набором баллов. Ответы на предложенные вопросы студенты заполняют самостоятельно в карточку ответов, Поскольку мотивация личности складывается из волевой и эмоциональной сфер, то вопросы как бы разделены на две части. Половина вопросов (24) предполагает выявить уровень сознательного отношения к проблемам учения, а вторая половина вопросов (20) направлена на выявление эмоционально-физиологического восприятия различных видов деятельности в меняющихся ситуациях.

В интерпретации данной методики берутся во внимание 2-3-4 уровни мотивации. Первый уровень считаем не характерным для студента. Поэтому, в описании уровней мотивации учения обозначены первый, второй, третий, которые идентифицированы